

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki
Zagłębia Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY
za miejscowych i zamiejscowych:
Rocznie Rb. 6.—
Półrocznie 3.—
Kwartalnie 1.50
Miesięcznie 50

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa Aleja 11 i 2, telefon 24 20, skrytka pocztowa № 21, adres telegraficzny „Goniec-Częstochowa”.
Redakcja otwarta tylko w dni powszednie od godz. 6-ej do 7-ej wieczorem.
Administracja w dni powszednie do godz. 6-ej wieczorem, w niedziele i święta do godz. 11-ej rano.
Prasowarstwo i ogłoszenia w Częstochowie przyjmują wszystkie księgarnie.

CENA OBŁUSZEN:
Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 80 k., na IV-iej 10 k.
Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.
Nadsyłane za wiersz 50 kop.
Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wiersz

Reprezentantem
„GONCA Częstochowskiego” na **SOSNOWIEC**
i **ZAGŁĘBIE DĄBROWSKIE** jest

Wacław Badurski
(SOSNOWIEC, hotel „Warszawski”).

Reprezentację
„Gonca Częstochowskiego” na **ZAWIERCIE**
objęta księgarnią pani
Z. Hubickiej w Zawierciu.

Zarząd tymczasowy
Stowarzyszenia wzajem. pomocy
Pracowników Handlowych i przemysłowych
W **CZĘSTOCHOWIE**.

podaje do wiadomości osób interesowanych iż
zapisy na kandydatów przyjmują
1. Siewczak w fabr. Motte & Co
2. Kuczański Nagler
3. Pytwa w kawkowie
4. Geldner biuro Tow. Wzaj.
5. Goldszajn Kredytu.
6. Dobrzański biuro Tow. Kred. m. Częst.
7. Domański biuro Tow. Pożycz.
8. Piłaszewski Oszeźd.

Lekarz-Dentysta M. Grejniec
leczenie, plombowanie, wyjmowanie zębów bez bólu, zgęby sztuczne bez podniebienia.
I Aleja № 8, dom p. Rygockiej.

Kalendarzyk.
D. 16 Marca.
Wzrost **chrześcijański**: dzień Abrahama P. jutro Józefa z Ar.
Wzrost **światłański**: dzień Zbigniewa. jutro Boguchwała.
Wzrost **światłański** godz. 6 m. 30, zachód godz. 5 m. 52.

Duma Państwowa.
(Według depesz Agencji Petersburskiej i innych źródeł telegraficznych).
Petersburg, 15 marca.
Nastroj w Dumie

wciąż jest pesymistyczny. Socjaliści demokraci pod wpływem ostatnich wypadków, zwłaszcza w Moskwie, są wielce podrażnieni i z trudem im przyszło, że się zgodzili na nieurządzenie wrogiej demonstracji po odczytaniu deklaracji rządowej.
Od projektu krytyki przecież nie odstąpili i dotychczas toczą się pienne rokowania pomiędzy nimi a resztą lewicy.
Posłowie polscy są zdania, że rozwiązanie Dumy nie dłużej, jak za dwa miesiące nastąpi, a niektórzy z nich głośno już mówią, że ci 34 ludzie, którzy tu przyjechali, pożytecznie mogliby czas swój użyć w kraju...
Ducha podtrzymują kadeci, którzy starają się przynajmniej mieć dobrą minę i prostują lub potapiają różne pogłoski, rozsiewane przez skrajną prawicę, co do przyszłości Dumy. Widać z całego zachowania K.-D., że pragną z całej duszy, aby ta Duma dała jakies rzeczywiste wyniki swych prac dla ludu.
Biurokracja tymczasem uśmiecha się po metafizyfelowemu, przypuszczając — może i słusznie — że jednak coś takiego nastąpi, iż później rozjadą się znowu do domów już jako nie—posłowie.

Niewątpliwie, że rząd skorzysta z najpiękniejszej po temu okazji, aby postarać się o rozwiązanie Dumy.

Ostrzega przed taką ewentualnością Plechanow, wódz t. zw. „mniejszych”, który w „Russkiej Ziemi” radzi lewicy, aby starała się wszelkimi sposobami o uniemożliwienie takiej ewentualności.

Słowa wybitnego przywódcy „mniejszych” socjalistów skierowane są głównie do t. zw. „bolszewików”, „którzy mają za sobą na razie same klęski, a którzy mimo to idą ciągle „na hura” nie licząc się zupełnie z brakiem warunków, które są do zwycięstwa konieczne.”

Ostrzega Plechanow, aby biurokracja, która zdecydowała się na przebieg, nie miała za sobą nawet cienia prawa do powiedzenia przed społeczeństwem i Europą: zmuszła mnie do tego skrajna lewica.

„Niechajże więc socjalno-demokratyczni członkowie Dumy — słowa Plechanowa baczna to, aby jakimś nieostrożnym krokiem nie zaskakali sprawie wołnościowej.”

Słowa to odniosły o tyle skutek, że onegdaj i wczoraj socjaldemokraci stali osoboceni, czy jednak przed dzisiejszym posiedzeniem Dumy nie pozyskają dla siebie którejs z frakcji lewicowej, tego na pewno powiedzieć nie można.

Posłowie S. D. twierdzą, że zbyt dotkliwie uczucia ich zostały podrażnione, by mogli zatamować ich wylw.

TAP. donosi, że wczoraj cały czas po południu i wieczór poświęcono był posiedzeniom wszystkich frakcji parlamentarnych, które na nowo rozważały

sprawę taktyki
jaka ma być zachowana z powodu deklaraty rządowej.

Upór esdeków—telegrafuje Ag. petersburska—wywołuje u przeciwników rozdrażnienie, ale socjaldemokraci nie tylko nie porzucają swego stanowiska, lecz przeciwnie — przysłali oni deputację do trudowików, z prośbą, aby opuścili opozycję i przyłączyli się do decyzji socjaldemokracji o konieczności odpowiedzi na deklarację rządu.

Wczorajem, pod przewodnictwem wiceprezesa Dumy, Bierozina, odbyło się nowe połączone posiedzenie wszystkich bez wyjątku frakcji parlamentarnych.

Socjaldemokraci wyjaśnili postulat swój okolicznością, że milczące i nieumotywowane przejście do porządku dziennego po deklaracji, może być wytłumaczone w ten sposób, że Duma solidaryzuje się z działalnością rady ministrów.

Narodowi socjaliści oświadczyli, wbrew wczorajszej obietnicy, według której mieli zastosować uchwały swoje do woli większości opozycji, że pozostawiają sobie **swobodę działania**.

Po długich a bezowocnych „dyskusjach”, podczas których kadeci w formie ustępstwa socjaldemokratom, zaproponowali, aby do nieumotywowanej formuły przejścia do porządku dziennego włączyć wzmiankę, że Duma pozostawia sobie prawo powrócić do oceny działalności ministerjalnej, poczem umilkli.

Wniosek socjalnych-rewolucionistów, aby opuścić salę posiedzeń podczas nowego socjaldemokraty **odrzucono**.

Zebrańnię zamknięto na tem, że **ostateczne porozumienie** frakcji opozycyjnych co do zachowania się ich po odczytaniu deklaracji **nastąpi**

po sprawdzeniu mandatów poselskich podczas przerwy przed odczytaniem komunikatu.

Dziś rano rozeszła się po Petersburgu **wstrząsająca wiadomość**.

Oto zawalił się sufit w sali posiedzeń Dumy.

Komunikat o tym strasznym, przejmującym grozą wypadku, Petersburskiej agencji telegraficznej brzmi, jak następuje:

Ó godz. 5 m. 40 rano, w pałacu Taurydzkim, w sali posiedzeń Dumy, oberwał się sufit.

Runęły belki, deski i sztukaterja, zasypując około

dwustu miejsc
w centrum sali.

Całkowicie zrujnowana środkowa część sufitu.

Przypuszczają, że oberwanie się nastąpiło wskutek starości budowli.

Nad salą posiedzeń ustawione były maszyny wentylacyjne, których ciężar, według opinii śledztwa pierwiastkowego, spowodował zerwanie sufitu.

Na miejsce katastrofy przybyły władze administracyjne i sądowne.

Prowadzi się energiczne śledztwo.

Korespondentów gazet tymczasem nie dopuszczają do gmachu.

Przed kilku dniami wybuchł ogień pod pałacem Dumy, który w porę uszono.)
Wobec katastrofy.

posiedzenie Dumy

odbędzie się dziś w sali Katarzyni pałacu Taurydzkiego.

Przed rozpoczęciem posiedzenia, jak donosi TAP., na życzenie wielu posłów, odprawione zostanie nabożeństwo dziękczynne.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 11 m. 33, w sali Katarzyni.

Zagali zebrani Gotowin.

Posłowie stali na krzesłkach. Partje są w rozbiu. Czernot. Tlok.

Na porządku dziennym pierwszy jest referat komisji sprawdzających mandaty poselskie, drugą — oświadczenie prezesa Rady ministrów trzecie — sprawy białe.

W środku sali oświadczenia, że nic nie słychać.

Prezes tłumaczy, że posiedzenie odbywa się w warunkach niezwykłych.

Poseł Czernosiłow w imieniu kadetów wniósł, aby wobec niemożności prowadzenia obrad, **przerwać posiedzenie** i wybrać komisję do zbadania przyczyn katastrofy.

Następuje wniosek nagły:
Ponieważ nie można zaręczyć, że katastrofa się nie powtórzy, przeto dokonaj wyboru komisji i wstrzymać posiedzenia.

Dożenkow, wszedłszy na stół, mówi: Dokonano olbrzymich wydatków, a przecież sufit okazał się słaby. Być może, iż jestto sprawa wyrachowania, lecz wyrachowanie to jest bezlitosne. W zbadaniu sprawy winni wziąć udział członkowie Dumy. Należy wyszukać lokal. Powinniśmy zabezpieczyć swe życie.

Iwaszenko przyłącza się do wniosku Aleksinskij: Kiedy tutaj przyszedłem, bynajmniej się nie dziwiłem, że zarwał się sufit w sali, przeznaczony dla przedstawicieli narodu. Sufity są najmocniejsze w ministerjum spraw wewnętrznych, departamencie policji —

Krzyki prawicy: **Won! Precz! Oklaski.**

Prezes komunikuje wniosek 80 posłów o zamknięcie, prawie jednogłośnie uchwalono ten wniosek.

Wykonywa: pomniki, figury, portrety, ołtarze, roboty przy budawach kościołów, jako też i każde roboty w z. kres rzeźbiarstwa wehordzące, od najwznajniejszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznym wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicznych nych prima materjałów kamienia i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty sztukarskie. Zakład podejmuje się wykonywać roboty w większych i mniejszych miastach, w rysunku i kosztorysu na każde żądanie darcu. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarstwo-Hamieniarski.
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,
Aleja III dom własny 263

Następnie prezes poddaje balotowaniu wniosek, aby:

Po pierwszy: **posiedzenie Dumy odroczyć**;

Po drugie: zobowiązać prezydium do odszukania i apowiedniego lokalu i do wyznaczenia komisji śledczej.

Oba te wnioski uchwalono prawie jednogłośnie.

Posiedzenie zamknięto o godz. 12 m. 15.

Obecni byli: Stolypin, Schwanebach, Kaufman, Szczegłowitow, Szauffus i Izwałskij.

Po zakończeniu posiedzenia udali się na naradę Golowin ze Stolypinem.

Nabożeństwa nie było.

Mowy poselskie.

TAP. donosi, że mowa Dołżenkowa brzmiała: Gmach Dumy winien być oddany pod zarządek naszego biura parlamentarnego.

Miał to już rzeczyć nastąpić w roku zeszłym, kiedy byłem również członkiem Dumy, wówczas wybrano komisję, która miała przyjąć gmach od budowlanej komisji rządowej. Byłem wtedy w komisji ze strony Dumy.

Już wtedy komisja budowlana nie tała, że sifit w salit posiedzeń na pierwszym piętrze gdzie obecnie wyznaczono lokal dla grupy pracy, również jest niebezpieczny i może się zawalić, wobec czego w roku zeszłym, zgromadziłem się w tym lokalu na zwykłe posiedzenia z wielką ostrożnością, a więcej niż 80—100 osób nie wpuszczano do tej sali.

Tym sposobem komisja budowlana wiedziała, że sifity w salach posiedzeń w innych lokalach są niepewne.

Na przerobę pałacu Taurydzkiego w roku zeszłym wyasygnowano wielką sumę, jeżeli się myli, to 900,000 rubli. Wiadomo, że tej sumy nie starczyło i że doasygnowano na 1,100,000 rb.

Lecz komisja budowlana, która wiedziała, jakie jest położenie rzeczy i stan sifitu w centralnej części gmachu, nie zwróciła na to odpowiedzialnej uwagi.

Możliwe, że to wchodziło w rachubę, ja nie wiem, lecz wówczas rachuba to bezcelna.

Niechajby zdarzyło się to podczas posiedzenia, potowa Dumy —

Hałas w sali.

Dołżenkow: Wybaczcie mi, panowie, jeśli wazedłem za daleko. Mówię, że mam na względzie, aby gmach Dumy przeszedł pod zarządek własny Dumy.

Posiadamy prawo żądać, aby przy badaniu sprawy o zawalenie sifitu i przy oględzinach gmachu brali udział koniecznie eksperci ze strony Dumy.

Oprócz zbadania przyczyn katastrofy, postawie winni brać udział w naradach przy przeprowadzeniu porządku we wszystkich częściach gmachu, aby bezpieczeństwo nasze było zapewnione.

Niechaj prezydium oświadczy ministrowi Dworu, że udział nasz jest konieczny przy nadzorze nad przeróbkami, jak również przy badaniu przyczyn zawalenia się sifitu.

Dzisiejsze posiedzenie powinno być przerwane. W obecnych warunkach niepodobna prowadzić obrad Dumy.

Łączę się z wnioskami kadetów, aby posiedzenia Dumy przerwać i prosić prezydium, by wspólnie z przedstawicielami członków Dumy, posiadającymi znajomość techniki, zbadano wypadek i zarządziło środki, aby Duma mogła bezpiecznie zgromadzić się w innym miejscu.

Przeciągłe oklaski.

Iwaszczenko: Trzeba wyrazić głęboką wdzięczność prezydium, że ono rozumie, iż potrzebna jest ciągłość naszej pracy i zgromadziło nas tutaj.

Przypomnijcie sobie testament Piotra Wielkiego: strata czasu śmierci równa.

Proponuję, aby posiedzenia nieprzerwywać.

Aleksinski: Stawiam wniosek, aby odszukać jaknajmocniejszy, jaknajbezpieczniejszy lokal w Petersburgu, choćby to był gmach departamentu policji, dany miejskiej, czy innej podobnej instytucji i tam wznówić natychmiast posiedzenia.

Lud czeka! Co powiedzą jego przedstawiciele, gdy lud się dowie, że nad nim wala się sifity?

Lud będzie miał z tego wyprowadzić odpowiedzialne wnioski.

Krupiński: Dość, jeśli są osoby, które nie mogą dosłyszeć dyskusji, aby posiedzenie przerwać.

Nie chcą rozumieć brudnych insynuacji, rzucanych niewinnie na kogos tam.

Hałasowanie.

Prezes dzwoni.

Krupiński mówi: Niewątpliwie znajdziemy miejsce, skąd nas usłyszy naród rosyjski. Tam nie będziemy podsuwali myśli, pracować będziemy!

Hałas. Oklaski wśród prawicy.

Po krótkich mowach Szulgina, Bogdanowa i Butała, prezes komunikuje, że otrzymał wniosek co do zamknięcia dyskusji i poddaniu go balotowaniu.

Duma jednomyślnie, oprócz Iwaszczenki, postanawia dyskusję zakończyć.

Miejsce zarwania

się sifitu obejrzało zostało przez urząd prokuratorski.

Bezpośrednie kierownictwo śledztwem powierzono prokuratorowi petersburskiej Izby sądowej, Kamyszanskiemu.

Prawica

Po odprawieniu w cerkwi pałacu Taurydzkiego nabożeństwa dziękczynnego, z powodu ocalenia od niebezpieczeństwa, połączone grupy umiarkowanej prawicy zgromadziły się na nadzwyczajne posiedzenie.

Mówcy obrzuli się na insynuację kadeta Dołżenkowa i socjaldemokraty Aleksinskiego, którzy w mowach swych na dzisiejszym posiedzeniu Dumy czynili przypuszczenia, że możliwe było

rozmyślnie zawalenie

się sifitu.

Wyrażali potępienie z powodu wzrastających wciąż aktów terrorystycznych w kraju. Wypowiadali obawę, że pomimo wszelkich usiłowań umiarkowanych, nie będzie można skierować Dumy na drogę pracy i pomocy potrzeb narodowi.

Narada zwróciła się z prośbą do postów-chłopów, aby wyjaśnili swoim kolegom, że trzeba wprowadzić ład do Dumy i nie iść za bombiarzami i wywrotowcami, gdyż Duma ryzykuje, że zamieni się na katedrę rewolucyjną, do czego ani rząd, ani umiarkowani nie dopuszczają.

Zebrańce prawicy uchwalilo, aby zainteresować rząd z powodu aktów terrorystycznych i zaburzeń w uniwersytetach.

Wyznaczone na d. 15 bm. posiedzenie Rady państwa, celem wysłuchania komunikatu rządowego, odwołano.

Po katastrofie.

Wszędzie, dokąd wiadomości o katastrofie doszła, musiało nastąpić olbrzymie wżalenie.

Jakto? Więc gmach, przeznaczony na parlament, mógł być tak lekkomyślnie traktowany, że groziła w nim śmierć licznemu zastępowi postów!

Niezmiernie to wstrząsające!

Oczywiście musimy się wstrzymać od wszelkich wniosków do czasu ukończenia śledztwa, które niewątpliwie będzie tak ścisłe. Ze wyjaśni przyczynę katastrofy do najdrobniejszych szczegółów.

Ale tymczasem! wolno nam podzielać to przygnębienie, jakie opanowało z powodu strasznego wypadku wysłać ludu, w zaraniu ich pracy nad konstytucją państwową.

Nie traćmy jednak wiary i trzymajmy się silnie tej myśli, że przedstawiciele ludów w Państwie rosyjskiem, pomimo wszystko, zdolają spełnić zadanie, jakie im naród, spragniony świetlanego ładu, powierzył.

Niech żyją ci postowie!

W sprawie dzieci Łódzkich.

Od Komitetu obywatelskiego niesienia pomocy rodzinom robotników pozbawionych pracy w Łodzi, otrzymaliśmy list następujący:

Szanowny Panie Redaktorze!

Złatwiamy przedewszystkiem ofertę dawniejsze, to jest po kolei, jak one wpływały — dla tego dotąd nic pewnego nie mogliśmy napisać i za tę zwłokę najuprzejmiej przepraszamy. Lecz co prawda i dziś jeszcze nie pewnego nie możemy zdecydować, a to dlatego, że w obec utworzenia schronisk dla dzieci na miejscu rodzice nie chcą się z dziećmi rozstać i nie chcą się zgodzić na oddanie dzieci po za granicę Łodzi, — to też jeszcze mamy

dwa zażądania nie zadowolone przed łaskawem ogłoszeniem się Sz. Państwa.

Przytem, nie wiemy, czy też zawiązał się jakiś komitet, który rościłby sobie moralną opiekę nad dziećmi, czy też tylko pojedynczy ochotnicy po dzieci się zgłosili, a wiadomość taka i dla nas i dla rodziców dzieci, byłaby bardzo pożądana.

Najserdeczniej dziękując za współczucie i ofertę w imieniu naszych robotników, ślemy wyrazy wysokiego szacunku

Ks. Fr. Szamota.

Dr. Pieniążek.

Żądanie komitetu co do opieki nad dziećmi jest bardzo słuszne, to też chcąc temu uczynić zadość, pragnęlibyśmy utworzyć komitet moralnego dozoru nad dziećmi, które mają być sprowadzone z Łodzi do Częstochowy.

Nie mogąc tego dokonać inaczej, uważamy za właściwe zwrócić się do mieszkańców naszego miasta z prośbą, aby ci z nich, którzy pragną wziąć udział w dziele opieki, zapisali się najpóźniej do czwartku w naszej redakcji, a kiedy to nastąpi zaprosimy wszystkie zapisane osoby na wspólną naradę w przyszłą niedzielę, to jest od jutra za tydzień.

Na tej wspólnej naradzie dokonany będzie wybór pewnej liczby osób, które zgodzą się przyjąć opiekuństwo i nazwiska ich przesyłamy komitetowi obywatelskiemu w Łodzi, aby utworzył z nich podkomisję częstochowską, zobowiązaną do roztoczenia moralnego dozoru nad dziećmi wziętymi na wychowanie do Częstochowy.

Redakcja.

Sprawa szkolna.

Sosnowiec, 14 marca.

W miejscowym magistracie, dnia 13 b.m., odbyła się pod przewodnictwem prezidenta miasta narada postępowych żydów tutejszej gminy nad kwestją szkółek elementarnych.

Do roku zeszłego Sosnowiec miał 11 szkółek elementarnych, rozmieszczonych w rozmaitych punktach naszego miasta, w roku bieżącym znów 3 takie szkółki otwarte zostały.

Podatek szkolny, jako podatek nie z nieruchomości, ale jako podatek osobisty, jest płacony, a raczej powinien być płacony, przez wszystkich, bez różnicy wyznania, będących w możności płacenia jakikolwiek podatek.

Magistrat, czy dla łatwiejszej manipulacji rachunkowej, czy też dla łatwiejszego i pewniejszego wzięcia tego podatku, przedewszystkiem wciągnął w to wszystkie właściciele domów, którzy, według swego brutto dochodów, muszą na ten cel opłacać pewien procent, zdej się 10 proc., później wciągnął na rozkład szkolny wszystkich tych, którzy wykupują jakikolwiek patent handlowy. Z tego w roku zeszłym wpłynęło do kasy miejskiej rb. 16.000. Z takiej manipulacji wypływa, że na utrzymanie miejskich szkół elementarnych lwią część piąca żydzi, którzy prawie wszyscy zajmują się handlem i posiadają domy, a do wszystkich 14 szkółek ani jedno żydowskie dziecko nie uczęszcza.

Czyja w tem wina, czy żydów, że nie meldują się do szkółek, jak niektórzy twierdzą, czy nauczycieli, — którzy zawsze twierdzą, że już miejsca niema, gdy które dziecko żydowskie zgłasza się do szkoły, jak żydzi utrzymują, w to wchodzić nie myślę, nie idzie mi bowiem o przyczynę, ale o sam fakt. Narada doszła do przekonania, że innej drogi nie ma, jak tylko poprosić magistrat, aby wystarał się by w możliwie krótkiej przyszłości utworzono kilka szkółek elementarnych specjalnie dla żydów. Tymczasem zapadła decyzja, by a szkółki jeszcze w roku bieżącym utworzyć (d. 1/7) 2 szkółki dla chłopców i 1 dla dziewcząt, — a zatem znów separamy.

W kraju naszym, który już dawniej, przed wiekami, imponował całej Europie szeroką tolerancją religij, aby był zmuszony w XX wieku dążyć do separatyizmu, to rzecz przykra, a nawet bolesna, ale tylko dla tych, którzy jeszcze dotąd w asymilacji marzą.

Kto winien, czy żydzi, że nie mogli dotąd się z żydź narodem, w którym żyją, czy sam naród, który ich do z życia się nie dopuszczał, — potomność osądzi.

Według obliczeń, utrzymanie 17 szkółek elementarnych w Sosnowcu, będzie kosztowało miasto 86,000 rubli rocznie, podatek więc szkolny o wiele się podniesie.

Zebrań zdecydowało zarazem, aby utworzyć komisję szkolną z 12 osób, któraby sprawami szkolnymi się zajmowała. Z żydów już 6 wybrano (podałmy nazwiska wczoraj).

Kto z chrześcijan wejdzie do komisji, — jeńcze wiadomo.

W sprawie tej zachodzi ważne pytanie. Według egzystującego prawa, to żydzi utrzymując miejskie szkoły dla dzieci żydowskich, w innych miastach (np. w Będzinie) są wolni od ogólnego podatku szkolnego, czy i tu to nastąpi?

Nie słyszeliśmy wcale, aby prawo to było zaisiout.

Zagłębiak.

NOWINY.

Częstochowa.

Odczyt. Jutro o godz. 3 i pół po południu w sali „Lutnia“ prof. dr. Odo Bujwid wygłosi odczyt o przyczynach chorób i sposobach zapobiegania. Treść odczytu następująca: Jak dawniej zapatrywano się na przyczyny chorób, a jakie są obecnie poglądy. Odkrycia Pasteura Kocha i nowocześniejszych badaczy. Jak się szerzą choroby zakaźne i co jest powodem epidemii i ich złośliwości, odporności organizmu na choroby. Nabywanie odporności zapomocą różnych sposobów. Odkrycia Behringa i Roux. Szczepienie. Seroterapia. Dezynfekcja. Osobnościenie chorych.

Próba jeneralna. Dzisiaj, w teatrze miejsowym odbędzie się próba jeneralna z jutrzejszego przedstawienia, na którym grono amatorów odegra 3-aktową komedię Arpada (Glabanyi p. t. „Teściowie“).

Jak już donosiliśmy, dochód z tego przedstawienia przeznaczony został na rzecz sali zajęć dla chłopców, założonej przez ks. Kowalskiego, a więc sam już cel ten powinna zgramadzić liczny zastęp publiczności.

Będzin.

Złodzieje. Na stacji w Nowym Będzinie zaczęli grasować złodzieje, którzy już kilku pasażerom opróżnili kieszenie. Jak dotąd żaden ze złodziei nie został zatrzymany.

Kradzież. Onegdaj do mieszkanka robotnika Mar. Gorka, zamieszkałego na Czeladzi, zakradli się w nocy złodzieje i zabrali pałto, ubranie, zegarek oraz 17 rb. Na ślad złodziei nie natrafiono.

Na stacji w Strzemieszycach zajął rozmową uwagę kobiety, wiczającej jajka na sprzedaż, a gdy ta postawiła koszyk na ziemi, inny złodziej pochwycił go i zbiegł.

Sosnowiec.

W sprawie ubez ieczenia zabudowań. Wiele budynków w naszym mieście, a głównie na przedmieściach: Pogoń, Wygwizdów, Sielce, nie jest ubezpieczonych w Towarzystwie ubezpieczenia od ognia wskutek czego właściciele domów narażeni są na poważne straty, nie tylko w razie pożaru, ale przy rewizji stwierdzającej, iż dom nie jest asekurowany. Kara bowiem w tym wypadku równa się podwójnej rocznej premji za wszystkie niezapłacone lata.

W interesie więc pp. właścicieli leży aby bład naprawić i zabezpieczyć nieruchomości zawczasu, chcąc uniknąć przykrych następstw. Wreszta koszt ubezpieczenia są tak małe, korzyści zaś tak znaczne, iż dziwić się trzeba, że są jeszcze właściciele, którzy domów swych nie ubezpieczyli.

O przejazd niwecki. Obywatele i kupcy miejscowi wysłali podanie do ministerjum o zniesienie przejazdu niweckiego na ul. Modrzejowskiej, oraz o wybudowanie tunelu na miejscu przejazdu na Starym Sosnowcu.

Dramat rodzinny. W d. 14 bm. na Gajdowce, mejaki Friszacki powróciliwszy do domu w nietrzeźwym stanie zabił żonę i dwoje dzieci.

Napad. D. 14 bm. o godz. 5 i pół po południu, przyjechał do Sosnowca p. Stan. Mościński i prosto ze stacji udał się na Sielce. W ślad za p. M. szedł jakiś młody człowiek, który około fabryki Duna znikł nagle; gdy p. M. przeszedł kilkanaście kroków dalej zastąpił mu drogę trzech bandyci, którzy zabrali mu 77 rb. i wraz z młodym człowiekiem, który był obecny znowu przy napadzie, znikli.

Bandytyzm. Na powracającego późno w noc do domu kupca Morszaj napadło kilku bandytów, którzy, grożąc kijami, zabrali mu 18 rb. i zbiegli.

W trzy karty. Około Modrzejowa grasuje banda opryszków, która namawia przechodniów do grania w trzy karty. Ofiarą ich padł wczoraj robotnik Magosiński, który w przeciągu 20 minut przegrał 14 rb., przeznaczone na kupno garnituru, w Mysłowicach. Oszuści po ograniu

robotnika namilowali się jeszcze z niego, mówiąc: ślepy wykrył nie gra.

Z różnych stron.

— Zapisy s. p. Władysława Krajewskiego. Otwarto testament zmarłego dr. dn. 31. III. 1907 r. s. p. dr. Władysława Krajewskiego.

Zawiera on następujące zapisy na cele użyteczności publicznej:

1) Rb. 10,000 dla sekcji rzemieślniczej przy Muzeum przemysłu na kapitał żelazny od którego odsetki obracane być mają na zapomogi dla rzemieślników, na wyjazd za granicę, w celu doskonalenia się w swoim fachu, z pierwszeństwem dla ślusarzy i kolarzy.

2) Rb. 24,000 dla warszawskiego Towarzystwa lekarskiego, jako fundusz wieczysty na założenie, pomieszczenie i wynagrodzenie kustosa Muzeum chirurgicznego przy temże Towarzystwie.

3) Rb. 20,000 dla warszawskiego Towarzystwa lekarskiego na wydawnictwo dzieł oryginalnych polskich treści chirurgicznej — ewentualnie w połowie na zapomogi dla pisma periodycznego treści specjalnie chirurgicznej.

4) Rb. 14,200 Towarzystwu lekarskiemu warszawskiemu.

Ogółem zapisy na cele publiczne wynoszą rb. 68,200, obciążone są w całości dożywociem pozostałej wdowy i stanowią 1/3 części majątku, którym zapisodawca mógł rozporządzać.

Telegramy.

Postuluchanie.

Petersburg 15 TAP. Przez Najjaśniejszego Pana został przyjęty na prywatnej audencji w Cesarskim Siole poseł austriacko-węgierski, hr. Berthold, który wręczył podziwienie od cesarza Franciszka Józefa.

Więce robotników.

Petersburg, 15 TAP. Gradonaczalnik opublikował zawiadomienie, że wobec usiłowań w ostatnich czasach urzędzania w fabrykach i zakładach wiołów z udziałem osób postronnych, które zwracają się do robotników z mowami politycznymi, zebrań robotników mogą się odbywać i za celem omawiania potrzeb robotniczych i za odpowiedniemi za każdym razem pozwoleniem. Nieprawne zebrań powinny być przerywane przed administracją fabryczną, o czym ma być zawiadomiona policja.

Jeżeli pomimo zastosowanych środków tak przez administrację fabryczną jako też i policję, nieprawne zebrań będą miały miejsce dalej, to pomimo pociągnięcia winnych do odpowiedzialności na zasadzie praw nadzwyczajnej ochrony, wyżej oznaczone przedsiębiorstwa będą zamknięte.

O wyjaśnienie.

Petersburg, 15 TAP. Minister oświaty zażądał wyjaśnień od kuratora okręgu odeskiego co do wypadków w szkole realnej, które zakł. czyły się strąkiem i uwolnieniem wielu uczeń.

Niedoszły zamach.

Moskwa 15 TAP. W westybulu teatru zatrzymano kobietę typu żydowskiego, na którą, zwrócono uwagę, że śledzi gradonaczalnika. Przy zatrzymanej znaleziono brauning z zatrutymi kulami.

Moskwa, 15 TAP. Śledztwo dodatkowe wyjaśniło, że zatrzymana w teatrze rewolucjonistka kupiła bilet na skrajne miejsce średniego przejścia na drodze osób, będących na stanowisku, wychodzących z pierwszego rzędu krzesel.

Zatrzymaną Frumkin sądzić będą za ucieczkę z ciężkich robót, na które skazana była za usiłowanie zabójstwa kijowskiego generała zandarmerji, Nowickiego.

Kiedy po nabożeństwie żałobnym, odprawionem nad zabitymi rowirowym i stojkowym gradonaczalnik przyjechał z teatru i w dyżurnym pokoju spotkał Frumkinową ta wyraziła ubolewanie z powodu, że nie spotkała go wcześniej.

Służba teatralna wiele razy widziała Frumkin w teatrze, widocznie zaznajamiała się z planem widowia.

Echa zabójstwa.

Sewastopol 15 TAP. Porucznik Lewandowski prosił Agencję o zaprzeczenie depeszy z Jaity w sprawie zamachu na pułkownika Dumbadze, w której przytoczone są nieprawdziwe wiadomości o Lewandowskim.

Podług słów jego z mieszkanka jego nikt nie strzelał, z dwóch znajdujących się w mieszkaniu rewolwerów jeden jest zupełnie nowy, z którego nigdy jeszcze nie strzelano, drugi zaś kieszonkowy, z którego strzelano półtora roku temu.

Lewandowski nie był wysłany do rozpo-

ządzenia komendanta Sewastopola i żłnina współlokatora u niego nie mieszka.

Mieszkanie porucznika zostało również zburzone.

Rabunek.

Orzechy 15 TAP. W miejscowości czterej rabusia napadli w nocy na dom włóciarską Filippowa i strasznie pastwili się nad mieszkańcami. Filippowu ostrym narzędziem przekłuł szcękę i uszkodził wnętrzość, żonę jego przebił młotkiem głowę, poczem pochwyciwszy 45 rb., zbiegli.

Pochwycenie dynamitu.

Kremienczug 16 TAP. Z pociągu idącego z Kremienczuga do Pawłysza pochwycono 4 skrzynki dynamitu wagi 7 pudów. Jedną z nich znaleziono na szynach.

Niepokoje.

Elizawetgrad 15 TAP. Dzień przeszedł spokojnie, usiłowania naruszenia spokoju nie było. Gubernator polecił policmajstrowi zastosowanie najbardziej stanowczych środków w celu utrzymania spokoju.

Rozbicie pociągu.

Skopin 14 TAP. Niedaleko od stacji Topily riazancko-uralskiej dr. żel. nastąpiło rozbicie pociągu towarowego. Włoszanie wsi okolicznych powiatu skopskiego w liczbie około 2,00 ludzi zaczęli rabować wagony. Rabunek przerwał przybycie kozaków.

Wybory w Finlandji.

Wyborg, 15 TAP. O godz. 9 wiecz. rozpoczynają się w całej Finlandji wybory na zasadzie powszechnego prawa wyborczego.

Echa zabójstwa.

Sofia, 15 TAP. Przy konfrontacji z współuczestnikami zamachu, zabójcą Petkowa przyznał się, że popełnił przestępstwo pod wpływem agitacji prasy opozycyjnej, jak również wskutek szastnego póżożenia materialnego. Kilkakrotnie omawiał wraz z uczestnikami plan zabicia księcia Ferdynanda lub ministra prezydenta, czem położył koniec obecnemu uciskowi. Śledztwo potwierdza związek esdekowskich elementów z zabójstwem.

Pogrzeb.

Sofia 15 TAP. Z wielką uroczystością, przy udziale wszystkich ministrów odbył się pogrzeb Petkowa. Książę Ferdynand nie po wrócił jeszcze do Sofii.

30,000 bez dachu!

Pittsburg, 15 TAP. Powódź straszna w zachodniej Pensylwanji. Straty dosięgają 10 milionów dolarów. Roboty we wszystkich fabrykach wstrzymane. 100,000 robotników bez pracy. 30,000 ludzi bez dachu. Pittsburg pod wodą. Wiele nieszczęśliwych wypadków.

Petersburg. W dzisiejszem ciągnięciu pożyczki premjowej II-iej emisji z r. 1866-gio główne wygrane padły na następujące numery:

Rubli 200,000 serja 3,124 № 25.
" 75,000 " 5,197 № 35.
" 40,000 " 1,029 № 6.
" 25,000 " 1,650 № 24.

Po rb. 10,000: ser. 139 № 20, ser. 17,024 № 4, ser. 15,972 № 45.

Po rb. 8,000: ser. 2,833 № 39, ser. 8,110 № 17, ser. 16,190 № 47, ser. 6,407 № 39, ser. 17,761 № 1.

Po rb. 5,000: ser. 10,184 № 2, ser. 7,393 № 39, ser. 16,269 № 23, ser. 1,300 № 14, ser. 3,572 № 15, ser. 8,203 № 24, ser. 14,925 № 23, ser. 13,970 № 45.

Po rb. 1,000: ser. 807 № 32, ser. 10,643 № 31, ser. 8,841 № 16, ser. 6,900 № 40, ser. 13,782 № 45, ser. 5,092 № 81, ser. 4,484 № 36, ser. 16,681 № 30, ser. 18,105 № 36, ser. 6,556 № 49, ser. 6,262 № 48, ser. 6,156 № 42, ser. 10,689 № 41, ser. 9,688 № 12, ser. 1,380 № 6, ser. 11,832 № 11, ser. 16,014 № 34, ser. 317 № 26, ser. 19,781 № 41, ser. 14,866 № 42.

Ruble w Berlinie.

Dziś 15 marca 214.85.

Wszystkim tym, którzy przyjęli udział w oddaniu ostatniej posługi

s. p.

Sewerynowi

Bielskiemu,

zmarłemu w Rudnikach d. 11 Marca 1907 roku, w wieku lat 60, składa serdeczne podziękowanie.

Rodzina.

BILANS

T-stwa Kredytowego m. Częstochowy

po dzień 13 Stycznia 1907 roku włącznie.

Aktywa	Ruble i kop.		Pasywa	Ruble i kop.	
Pożyczki na nieruchomości udzielone: z ogólnej sumy rb. 2,964,500 pozostaje nieumorozzonych	2875348	86	5 proc. listy zastawne serji I w obiegu	2875300	—
Zaległa rata Sierpniowa 1906 r. rb. 3.758 k. 75			Kaucje stowarzyszonych	534	49
Kara od tejsze raty — „ 150 „ 35			Należność za kupony ubiegłe — — —	12180	—
Koszta egzekucyjne — „ 242 „ 81	4151	91	Fundusz na zapłatę kuponów Lutowych 1007 r.	71882	50
Kasa — — — — —	5014	32	Fundusz amortyzacyjny od wydanych pożyczek	18481	26
Meble i utensylja biurowe — — — — —	1889	58	Kapitał zapasowy — — — — —	63273	20
Koszta wygotowania listów zastawnych i kuponów — — — — —	42	65	Sumy przechodnie — — — — —	1501	58
Koszta ostemplowania listów zastawnych — — — — —	142	—	Nieprzedstawione do realizacji wolosowane listy zastawne — — — — —	8750	—
Rachunek bieżący w Oddziale Częstochockim Banku Handlowego w Warszawie — — — — —	122451	—	Fundusz na budowę domu własnego — — — — —	5865	11
Papiery wartościowe, nominalnej wartości rub. 80,000, stanowiące wraz z kuponem bieżącym	59063	60	Rachunek strat i zysków — — — — —	12479	26
Podatek skarbowy od kuponów — — — — —	609	—			
Zapasy druków, ksiąg i materiałów piśmiennych	330	20			
Zaliczenia do zwrotu — — — — —	1714	23			
	3070247	35		3070247	35

Niebywała Okazja! Nowość!

Zegar gabinetowy „Austria” — ze względu na wielką ilość towaru dla rozpowszechnienia naszych zegarów wysyłamy za 2 rb. 25 kop. elegancki i trwały zegar stołowy, gabinetowy z prawdziwego złota austriackiego, znanej marki „Austria”, nie czerniejący, z samoswiecącym cyferblatem. Zegar „Austria” prócz tego odznacza się regularnością oraz jako piękna ozdoba pokoju. Zegary „Austria” w bardzo bogatej oprawie, postument z figurą. Cena ze względu na konkurencyjną konkurencyjną tylko 2 rb. 25 k., 2 szt.—4 rb. 10 kop., 3 szt.—7 rb. 90 k. Nr. 620. Zegarek męski, kieszonkowy z tegoż złota „Austria”, 3-3ch kopertach, werk na 15 kamieni, nakręcanie bez kluczyka — specjalista nie rozróżniają od zegarków złotych 100 i rublowych. Cena przez czas krótki tylko 7 rb. 25 kop., 2 szt.—14 rb., 3 szt. 20 rb. Takie same zegarki damskie 7 rb. 50 kop., 2 szt.—14 rb. 50 kop., 3 szt.—21 rb. Takie same męskie odkryte z zabezpieczającym szkieletem tylko za 4 rb. 50 kop., 2 szt.—7 rb. 50 k., 3 szt.—11 rb. 25 k. Zegarki wysyłamy obciążone i wyregulowane co do minuty z gwarancją za trwałość metalu i regularność na 6 lat za zaliczeniem i bez zadatku, przesyłka k. 40, na Syberję 75 k.

Generalne przedstawicielstwo zegarków austriackich 24—3-1
Dom Handlowy T-wo „AFRYKANIEC”, Warszawa K. P.
 Do zegarka dotacza się darmo: 1) łańcuszek modny, 2) brelok „Binoki” srebrny 85 pr. z widokiem lub kompas, 3) woreczek zamiszowy, ochraniający zegarek od popsucia. Firma nagrodzona złotymi med.

Jan Schlöfler Jubiler z Warszawy,
 majster cechowy (Chrześcianin),
 dawni J. Grünman, Aleja 2-ga № 16.
 Poleca wyroby złote, srebrne gotowe, jako też przyjmuje roboty jubilerskie, pozłotnicze, to jest srebrzenie i złocenia.
 Robota solidna i akurata. 20—12-1

Ostatnia nowość!

Nowowynaleziony zegarek męski kieszonkowy z oryginalnego złota austriackiego, nieopłacany, doskonałej marki „Austria”, którego nie odróżni nawet specjalista od prawdziwego złotego, kosztującego rb. 100, kryty z 3 ma masywnymi kopertami, nakręcanie bez kluczyka, werk na 15 kamieniach, gwarancja za czystość metalu i regularność chodu na lat 5. Zegarek „Austria” z oryginalnego złota austriackiego, nagrodzony za swoją doskonałość mechanizmu i czystość metalu wieloma złotymi medalami i dyplomami. Cena zegarka męskiego tylko przez czas krótki zamiast rb. 30—tylko 7 rb. 25 k., 2 szt.—14 rb., 3 szt.—20 rb. Także sam z oryginalnego złota austriackiego odkryty, z zabezpieczającym szkieletem zamiast rb. 15—tylko 4 rb. 50 k., 2 szt.—7 rb. 50 k., 3 szt.—11 rb. 25 k. Zegarek damski kryty 7 rb. 50 k., 2 szt.—14 rb. 50 kop., 3 szt.—21 rb. Wysyłamy zegarki wyregulowane co do minuty, po otrzymaniu zamówienia za zaliczeniem i bez zadatku.

Generalne przedstawicielstwo zegarków austriackich
Dom Handlowy T-wo „AFRYKANIEC”, Warszawa K. P.
 Dotacza się darmo do zegarka nowomocny łańcuszek z srebrnym brelokiem 84 próby, 2) Binokl z widokiem lub kompas z takiegoż metalu, 3) zamieszowy woreczek dla zabezpieczenia zegarka od uszkodzenia. Firma nagrodzona złotymi medalami. 25—3-1

Korzystajcie z OKAZJI!

Z powodu wielkiego zapasu towarów, oraz zastój w handlu, rozpoczęliśmy od dnia 1 Lutego r. b. tanią sprzedaż gramofonów.

Zamiast po 60 rubli tylko po 30 rb. z przesyłką wysyłamy wykintny i trwały gramofon „Tonarm” najnowszej konstrukcji, z tubą obracającą się około swej osi: znakomitej marki „Kontinofon”. Do tego gramofonu dodaje się bezpłatnie 10 dużych płytek bezszumnych i 500 koncertowych igielek. Wyżej wskazany gramofon z patentowym urządzeniem głosowej tuby, przedstawia się jako najdoskonalszy aparat w świecie oddający głos. Dźwięki wychodzące z tuby są tak czyste i wyraźne iż naturalność głosu lub instrumentu muzycznego w tym czasie w wszystkich zadziwia. Podczas gry tuba może być obracana dookoła w różne strony bez żadnego wpływu na oddanie dźwięków.—Zamówienia wyrażają się sumiennie i niezwłocznie za zaliczeniem i po otrzymaniu rb. 5 zadatku. Zapotrzebowania prosimy adresować: **Główny skład Gramofonów Tow. „Afrkaniac”, Warszawa.** Gramofony znakomitej marki „Opera” z koncertową membraną, cena 12 rb. 75 kop. z przesyłką. Bezpłatnie dodaje się 10 płyt i 400 koncertowych igielek po otrzymaniu 3 rub. zadatku. Wielki wybór bezszumnych płytek po 85 kop. za szt.— Za wyborowy gatunek naszych gramofonów nagrodzone zostają złot. med.

P. S. Gramofony i fonografy, ogłaszane przez inne firmy naszego T-stwa wysła o 10 proc. taniej. Przy zamówieniu prosimy dołączyć 5 p. zadatku oraz wycinek z gazety. 23—3-1

Naturalna Woda Mineralna **VICHY** Właścicielstwo Rzeczne Francuskie

Wypitane się zowinny innymi wodami i doktadnie okleślesz zdrowia

VICHY CELESTINS Choroby Nerek Pęcherza i Żołądka.

VICHY GRANDE GRILLE Choroby Wątroby i Przyrzędu Złotego.

VICHY HOPITAL Choroby Kanałów Trawienia Żołądka, Kiszek.

Drobne ogłoszenia:

Do wynajęcia lub do sprzedania: przy ulicy Zielonej № 15, Lokal fabryczny. Wiadomość u Rejchera, Teatralna 41. 228—

Zakład ślusarsko-mechaniczny poleca części rowerowe różnych gatunków, jak opony od 3 rb. 75 kop. i kieszki od 2 rb., nowe i używane rowery, a także reparaacje i emaljowanie. Zarządzający Kurasiewicz, Częstochowa, Teatralna 3. Cyklodrom. 48—180

Człowiek młody, żonaty, ze wsi, umiejący czytać, poszukuje obowiązku stróża. Blizsza wiadomość. ul. Dojazd Nr. 15 mieszkania 3. 9—2-2

Kawaler poszukuje pokoju umeblowanego przy rodzinie od 15 marca lub 1 kwietnia. Wiadomość: Sosnowiec, Hotel Warszawski Nr. 5. 248—

Tokarnia żelazna pociągowa w zupełnie dobrym stanie zaraz do sprzedania. Wiadomość ul. Św. Barbary nr. 2 m. 12.

Zaginiony paszport wydany na imię Jadwigi Torchołonki z gm. Sosnowy, powiatu godkowskiego. —3-1